

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Par alkoholisko dzērienu inventarizāciju un akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšanu saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu **2026. gada 1. martā**

Materiāls sagatavots: 16.02.2026.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 16.02.2026.

Saturs

I. Izmaiņas akcīzes nodokļa likmēs un ar to saistītās darbības	3
II. Konkrēto personu veicamās darbības	5
III. Inventarizācijas norises kārtība	8
IV. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana.....	11
V. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa.....	13

I. Izmaiņas akcīzes nodokļa likmēs un ar to saistītās darbības

1. 2026. gada 1. martā mainās akcīzes nodokļa likmes visiem alkoholisko dzērienu veidiem:

Alkoholiskā dzēriena veids	Akcīzes nodokļa likme*	
	līdz 2026. gada 28. februārim	ar 2026. gada 1. martu
	EUR	
Alus (par 100 litriem)	9,80 EUR par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, bet ne mazāk kā 18,10 EUR par 100 litriem ¹	10,58 EUR par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, bet ne mazāk kā 19,60 EUR par 100 litriem ²
Vīns (par 100 litriem)	134,00 ³	148,00 ⁴
Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu līdz 6 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	77,00 ⁵	85,00 ⁶
Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu virs 6 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	134,00 ⁷	148,00 ⁸
Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	159,00 ⁹	192,00 ¹⁰
Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu no 15 tilpumprocentiem līdz 22 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	264,00 ¹¹	325,00 ¹²
Pārējie alkoholiskie dzērieni (par 100 litriem absolūta spirta)	1 955,00 ¹³	2 084,00 ¹⁴

* Samazināto akcīzes nodokļa likmi 50 % apmērā atļauts piemērot visiem alkoholisko dzērienu veidiem, ko saražojuši komersanti, kuri saņēmuši Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu patstāvīga sīkražotāja sertifikātu un kuru saražoto alkoholisko dzērienu apjoms nepārsniedz Latvijā noteikto ražošanas apjoma limitu (alum samazināto akcīzes nodokļa likmi 50 % apmērā no pamatlīkmes atļauts piemērot par kārtējā kalendāra gadā patstāvīgā mazā alus ražotāja saražotajiem 10 000 hektolitriem), kā arī gadījumā, ja alkoholiskie dzērieni tiek ievesti no citas Eiropas Savienības dalībvalsts patstāvīgās mazās darītavas un ievēdējs to spēj apliecināt ar attiecīgajiem dokumentiem.

¹ Likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu 147. punkta 2. apakšpunkts.

² Turpat, 147. punkta 3. apakšpunkts.

³ Turpat, 149. punkta 2. apakšpunkts.

⁴ Turpat, 149. punkta 3. apakšpunkts.

⁵ Turpat, 151. punkta 2. apakšpunkta "a" apakšpunkts.

⁶ Turpat, 151. punkta 3. apakšpunkta "a" apakšpunkts.

⁷ Turpat, 151. punkta 2. apakšpunkta "b" apakšpunkts.

⁸ Turpat, 151. punkta 3. apakšpunkta "b" apakšpunkts.

⁹ Turpat, 153. punkta 2. apakšpunkta "a" apakšpunkts.

¹⁰ Turpat, 153. punkta 3. apakšpunkta "a" apakšpunkts.

¹¹ Turpat, 153. punkta 2. apakšpunkta "b" apakšpunkts.

¹² Turpat, 153. punkta 3. apakšpunkta "b" apakšpunkts.

¹³ Turpat, 155. punkta 2. apakšpunkts.

¹⁴ Turpat, 155. punkta 3. apakšpunkts.

2. Uzskaitē esošo **alkoholisko dzērienu krājumu inventarizācija** saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu **jāveic** visām personām, kam ir spēkā esoša speciālā atļauja (licence)¹⁵:

- 1) reģistrēta saņēmēja darbībai, ja speciālās atļaujas (licences) darbības ietvaros atļautas darbības ar alkoholiskajiem dzērieniem;
- 2) alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai;
- 3) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai;
- 4) alus mazumtirdzniecībai.

3. Alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa **marku krājumu inventarizācija** saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu **jāveic** apstiprinātam noliktavas turētājam, ja atbilstoši stāvoklim 2026. gada 1. martā apstiprināta noliktavas turētāja uzskaitē ir akcīzes nodokļa markas, par kurām akcīzes nodoklis samaksāts kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem.

4. Alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa **marku krājumu inventarizācija nav jāveic**, ja par akcīzes nodokļa markām akcīzes nodoklis nav samaksāts līdz 2026. gada 1. martam, kā arī, ja tās ir atdotas VID glabāšanā līdz to identificēšanai.

¹⁵ Likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" pārejas noteikumu 12.¹ punkts.

II. Konkrēto personu veicamās darbības

5. **Apstiprināts noliktavas turētājs:**

5.1. **2026. gada 1. martā** inventarizē:

a) akcīzes preču noliktavas uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa marku krājumus (neatkarīgi no tā, vai akcīzes nodokļa marka ir uzlīmēta uz alkoholiskā dzēriena vai nav), inventarizējot tās akcīzes nodokļa markas, par kurām akcīzes nodoklis samaksāts¹⁶ kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem;

b) akcīzes preču noliktavā uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus, ja par tiem akcīzes nodoklis samaksāts saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 23. panta trīspadsmīto daļu un tie ir atdoti atpakaļ akcīzes preču noliktavā¹⁷;

5.2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa), tātad **līdz 2026. gada 16. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) iesniedz dokumentu "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)", kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos akcīzes nodokļa marku vai marķēto alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

Aprēķinam iesakām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumu.

5.3. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa), tātad **līdz 2026. gada 14. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

5.4. inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz apstiprinātam noliktavas turētājam, ja akcīzes nodokļa likmes maiņas dienā atlikumā nav alkoholisko dzērienu vai akcīzes nodokļa marku krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par alkoholisko dzērienu apriti.¹⁸

6. **Importētājs:**

Ja akcīzes nodokļa markas ir saņemtas līdz 2026. gada 28. februārim (akcīzes nodoklis ir samaksāts pirms akcīzes nodokļa marku saņemšanas), bet faktiski alkoholiskie dzērieni tiks nodoti patēriņam Latvijā pēc 2026. gada 1. marta, tad, sākot ar 2026. gada 1. martu, ievēdot vai saņemot alkoholiskos dzērienus no ārvalsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, un piemērojot muitas procedūru "laišana brīvā apgrozībā", akcīzes nodokli aprēķina atbilstoši aktuālajām akcīzes nodokļa likmēm un samaksā akcīzes nodokļa starpību.

7. **Reģistrēts saņēmējs:**

7.1. **2026. gada 1. martā** inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus, par kuriem akcīzes nodoklis ir samaksāts kādā no iepriekšējiem periodiem;

7.2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa), tātad **līdz 2026. gada 16. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un EDS iesniedz dokumentu "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas

¹⁶ Samaksāts saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 23. panta trīspadsmīto un četrpadsmito daļu (spēkā līdz 2021. gada 31. decembrim) vai samaksāts atbilstoši 23. panta ceturtajai daļai un konkrētie ar akcīzes nodokļa markām marķētie alkoholiskie dzērieni ir atdoti atpakaļ attiecīgajā akcīzes preču noliktavā.

¹⁷ Ievērojot likuma "Par akcīzes nodokli" 23. panta deviņpadsmito daļu, to uzglabāšana, kā arī uzskaitē ir nodrošināta atsevišķi no to akcīzes preču uzglabāšanas un uzskaites, kurām piemēro atlikto nodokļa maksāšanu.

¹⁸ Likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu 12.⁶ punkts.

gadījumā)”, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

Aprēķinam iesakām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumu.

7.3. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa), tātad līdz **2026. gada 14. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

7.4. inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz, ja akcīzes nodokļa likmes maiņas dienā atlikumā nav alkoholisko dzērienu krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par alkoholisko dzērienu apriti.¹⁹

8. **Alkoholisko dzērienu vairumtirgotājs:**

8.1. **2026. gada 1. martā** inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus;

8.2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmes maiņa), tātad līdz **2026. gada 16. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un EDS iesniedz dokumentu “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)”, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

Aprēķinam iesakām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumu.

8.3. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa), tātad līdz **2026. gada 14. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

8.4. inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz, ja akcīzes nodokļa likmes maiņas dienā atlikumā nav alkoholisko dzērienu krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par alkoholisko dzērienu apriti.²⁰

9. **Alkoholisko dzērienu mazumtirgotājs un alus mazumtirgotājs:**

9.1. **2026. gada 1. martā** inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus;

9.2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmes maiņa), tātad līdz **2026. gada 16. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un EDS iesniedz dokumentu “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)”, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

Aprēķinam iesakām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumu.

9.3. Ja dienā, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa, tātad 2026. gada 1. martā, uzskaitē vai faktiskā rīcībā nav alkoholisko dzērienu krājumu, to fiksē uzņēmuma sastādītajā inventarizācijas sarakstā un dokumentā “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)”, pozīcijās alkoholisko dzērienu krājumi un aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa norāda “0”;

¹⁹ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” pārejas noteikumu 12.⁶ punkts.

²⁰ Turpat.

9.4. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa),
tātad **līdz 2026. gada 14. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes
nodokļa starpības summu.

III. Inventarizācijas norises kārtība

10. Veicot alkoholisko dzērienu un akcīzes nodokļa marku krājumu inventarizāciju saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu, inventarizācijas norisē jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu.²¹

11. Līdz inventarizācijas sākšanai visiem dokumentiem par alkoholisko dzērienu saņemšanu jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas personas rīcībā. Jābūt pabeigta visu attaisnojuma un piegādes dokumentu par attiecīgo preču saņemšanu vai izsniegšanu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem atlikumiem.²²

12. Ja līdz inventarizācijas sākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par alkoholisko dzērienu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad akcīzes nodokļa aprēķins jāveic un akcīzes nodokļa starpības summa jāsamaksā valsts budžetā par faktisko inventarizācijā konstatēto preču atlikumu.

13. Persona, kas ir saņēmusi speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai, **var neveikt inventarizāciju alkoholiskajiem dzērieniem, kuru iepakojums ir atvērts tirdzniecībai un atvērtā iepakojuma vienības tilpums nepārsniedz divus litrus**²³. Atvērtiem iepakojumiem jeb fasējumiem, kuru iepakojuma vienības tilpums pārsniedz divus litrus, alkoholisko dzērienu inventarizāciju veic vispārējā kārtībā, dzēriena faktisko daudzumu atvērtajos iepakojumos jeb fasējumos (tajā skaitā mucās, kegos u. tml.) nosakot atbilstoši komersanta apstiprinātajai inventarizācijas instrukcijai, kas izstrādāta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par grāmatvedības kārtošānu.

Katru atvērtu alkoholisko dzērienu, ko ir nepieciešams inventarizēt (atvērtā iepakojuma vienības tilpums pārsniedz divus litrus), ieteicams norādīt atsevišķā inventarizācijas saraksta tabulas rindā, ailē "Vienas fasējuma vienības tilpums (l)" norādot faktisko dzērienu daudzumu konkrētajā atvērtajā iepakojumā (piemēram, ja 30 litru kegā ir tikai puse dzēriena, šajā ailē norāda "15"), vienlaikus ailē "Fasējuma vienību skaits (gab.)", norādot "1".

14. Inventarizācijas rezultāti jāieraksta inventarizācijas sarakstos, ko sagatavo vismaz divos eksemplāros, no kuriem vienu glabā katrā alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un realizācijas vietā.²⁴ Sarakstu var sagatavot arī elektroniskā formā un glabāt to alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un tirdzniecības vietā elektroniskā veidā, vienlaikus nodrošinot, ka pēc kontrolējošo institūciju pieprasījuma šie saraksti ir pieejami uzrādīšanai.

15. Ja inventarizācijas saraksti tiek sagatavoti elektroniskā formā, tos paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai elektroniski apliecina ar grāmatvedības informācijas datorsistēmas vai citas informācijas sistēmas rīkiem uzņēmuma vadītāja noteiktajā kārtībā.²⁵ Inventarizācijas sarakstu sagatavo tā, lai visā tā glabāšanas laikā nezustu tajā ietvertā informācija, kā arī būtu iespējams radīt šī dokumenta atvasinājumu. Ja inventarizācijas sarakstu sagatavo elektroniski, izmantojot

²¹ [Grāmatvedības likums](#).

²² Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 "[Grāmatvedības kārtošānas noteikumi](#)" 84. punkts.

²³ Likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" pārejas noteikumu 12.7 punkts.

²⁴ Turpat, pārejas noteikumu 12.31.apakšpunkts.

²⁵ Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 "[Grāmatvedības kārtošānas noteikumi](#)" 89.6. apakšpunkts.

grāmatvedības datorprogrammu, nodrošina tajā iekļautās informācijas attēlošanu datora vai citas elektroniskas ierīces ekrānā cilvēklasāmā formātā.²⁶

16. Ja inventarizācijas veicējam ir vairākas alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un tirdzniecības vietas, inventarizāciju veic katrā komercdarbības vietā. EDS dokumentā "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" norāda kopējo preču apjomu un nodokļa starpības aprēķina summu katram alkoholisko dzērienu veidam.

17. Inventarizācijas veicējs var izvēlēties šī metodiskā materiāla pielikumā piedāvāto inventarizācijas saraksta veidlapas paraugu vai inventarizācijas saraksta formu un sagatavošanas veidu izvēlēties patstāvīgi, ņemot vērā normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu [12.³](#) punktā noteiktās prasības.

18. Metodiskā materiāla pielikumā iestrādātas kopējā daudzuma, akcīzes nodokļa starpības un citas aprēķina formulas. Tādējādi, piemēram, aizpildot aili "Fasējuma vienību skaits (gab.)", aili "Vienas fasējuma vienības tilpums (l)" un aili "Absolūtā spirta daudzums (tilpumprocentos)" (aizpilda tikai alus un pārējo alkoholisko dzērienu grupai), automātiski tiek aprēķināta valsts budžetā maksājamā akcīzes nodokļa starpības summa konkrētajam alkoholiskajam dzērienam. Pielikumā sniegtās tabulas ir sagatavotas atsevišķi katram alkoholisko dzērienu veidam, atsevišķi izdalot alkoholiskos dzērienus, kam piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi 50 % apmērā²⁷:

➤ **alum;**

➤ **vīnam** (vīnogu vīns, t. sk. dzirkstošais vīns – produkts, kas iegūts, raudzējot dabīgos vīna materiālus un galaproduktā esošais spirts radies vienīgi rūgšanas procesā);

➤ **raudzētajiem dzērieniem** – produkti (izņemot vīnu vai alu), kuru faktiskais spirta daudzums pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, bet nepārsniedz 15 tilpumprocentus un galaproduktā esošais spirts radies vienīgi rūgšanas procesā, kas dalās divās apakšgrupās:

a) ar absolūtā spirta saturu līdz 6 % (ieskaitot);

b) ar absolūtā spirta saturu no 6 % līdz 15 % (ieskaitot);

➤ **starpproduktiem** – produkti (izņemot vīnu un raudzētos dzērienus), ja to pamatizejviela ir vīns vai raudzētie dzērieni un spirta daudzums tajos pārsniedz 1,2 %, bet nepārsniedz 22 %, piemēram, stiprinātie vīni), kas dalās divās apakšgrupās:

c) ar absolūtā spirta saturu līdz 15 % (ieskaitot);

d) ar absolūtā spirta saturu no 15 % līdz 22 % (ieskaitot);

➤ **pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem** (alkoholiskie kokteiļi, degvīns, viskijs, konjaks, brendijs, liķieris, tekila, rums, džins, balzāms, rūgtie uzlējumi, kalvados, absints u. c.).

VID sagatavotos inventarizāciju veidlapu paraugus var izmantot arī inventarizācijas veicēji, kuri inventarizācijas sarakstus sastāda un akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinu veic manuāli.

19. Samazināto akcīzes nodokļa likmi 50 % apmērā atļauts piemērot alkoholiskajiem dzērieniem, ja to piegādes dokumentā norādīta informācija par

²⁶ Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 "[Grāmatvedības kārtošānas noteikumi](#)" 88. punkts.

²⁷ Alkoholisko dzērienu iedalījums noteikts saskaņā ar likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" 3. pantu.

patstāvīgā sīkražotāja sertifikātu vai citas dalībvalsts pašsertificētu patstāvīgo sīkražotāju.²⁸

20. Katru atvērtu alkoholisko dzērienu, kuru ir nepieciešams inventarizēt (atvērtā iepakojuma vienības tilpums pārsniedz divus litrus), ieteicams norādīt atsevišķā inventarizācijas saraksta tabulas rindā, ailē "Vienas fasējuma vienības tilpums (l)" norādot faktisko dzērienu daudzumu konkrētajā atvērtajā iepakojumā (piemēram, ja 30 litru kegā ir tikai puse dzēriena, šajā ailē norāda "15"), vienlaikus ailē "Fasējuma vienību skaits (gab.)", norādot "1".

21. **Ja** dienā, kad notiek akcīzes nodokļa likmes maiņa, t. i., 2026. gada 1. martā, alkoholisko dzērienu mazumtirgotāja vai alus mazumtirgotāja **uzskaitē vai faktiskā rīcībā nav alkoholisko dzērienu krājumu**, to fiksē uzņēmuma sastādītajā inventarizācijas sarakstā, un **EDS** dokumentā "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" pozīcijās alkoholisko dzērienu krājumi un aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa **norāda "0"**.

²⁸ Ministru kabineta 2022. gada 6. septembra noteikumu Nr. 564 "[Alkoholisko dzērienu patstāvīgo sīkražotāju darbības noteikumi](#)" 22. punkts.

IV. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana

22. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinam esam sagatavojuši un aicinām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumā iestrādātās akcīzes nodokļa starpības aprēķina formulas. Izmantojot pielikumā iekļautos inventarizācijas sarakstus, automātiski tiks aizpildīta akcīzes nodokļa starpības summas aprēķina tabula.

23. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinā jānorāda visu komersanta speciālajā atļaujā (licencē) minēto darbības vietu uzskaitījums, norādot konkrētas adreses.

24. Komersantam ir jāsagatavo **viens kopējs nodokļa starpības aprēķins par visām speciālajā atļaujā (licencē) minētajām darbības vietām. Ja komersantam ir vairākas speciālās atļaujas (licences), tad akcīzes nodokļa starpības aprēķins ir jāsagatavo viens kopējs par visām speciālajām atļaujām (licencēm) un tajās minētajām darbības vietām.**

25. Lai veiktu patstāvīgus akcīzes nodokļa starpības aprēķinus, lūdzam ņemt vērā akcīzes nodokļa likmes pirms un pēc akcīzes nodokļa likmes maiņas 2026. gada 1. martā (skatīt tabulu šī metodiskā materiāla 1. punktā).

26. Akcīzes nodokli **alum** aprēķina par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, kas izteikts ar precizitāti līdz vienai desmitdaļai, izmantojot formulu:

$$A = L \times V \times \frac{s}{100}, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodoklis (EUR);

L – akcīzes nodokļa likme alum par katru absolūtā spirta tilpumprocentu (eiro par 100 litriem);

V – alus daudzums (litros);

s – faktiskais spirta saturs (tilpumprocentos ar precizitāti līdz vienai desmitdaļai).

26.1. Vienlaikus aprēķinātā akcīzes nodokļa summa par 100 litriem nedrīkst būt zemāka kā 18,10 EUR līdz 2026. gada 28. februārim, ņemot vērā aprēķinus, minimālais akcīzes nodoklis attiecas uz alu:

- ar absolūtā spirta saturu līdz 1,8 tilpumprocenti (ieskaitot);
- ja piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi 50 % apmērā ar absolūtā spirta saturu līdz 3,6 tilpumprocentiem (ieskaitot);

26.2. Ar 2026. gada 1. martu aprēķinātā akcīzes nodokļa summa par 100 litriem nedrīkst būt zemāka kā 19,60 EUR, ņemot vērā aprēķinus, minimālais akcīzes nodoklis attiecas uz alu:

- ar absolūtā spirta saturu līdz 1,8 tilpumprocenti (ieskaitot);
- ja piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi 50 % ar absolūtā spirta saturu līdz 3,7 tilpumprocenti (ieskaitot).

Šim alum akcīzes nodokļa summu aprēķina, izmantojot formulu:

$$A = \frac{L}{100} \times V, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa (EUR);

L – konkrētam periodam noteiktā minimālā akcīzes nodokļa likme (eiro par 100 litriem);

V – alus tilpums (litros).

- 26.3. Akcīzes nodokļa starpību alum aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināta pēc akcīzes nodokļa likmes, kura ir spēkā ar 2026. gada 1. martu, un akcīzes nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc akcīzes nodokļa likmes, kura bija spēkā līdz 2026. gada 28. februārim.

27. Akcīzes nodokli **vīnam, raudzētajiem dzērieniem un starpproduktiem** aprēķina, izmantojot formulu:

$$A = \frac{L}{100} \times V, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa (EUR);

L – atbilstošā akcīzes nodokļa likme (eiro par 100 litriem);

V – vīna, raudzēta dzēriena vai starpprodukta tilpums (litros).

- 27.1. Akcīzes nodokļa starpību vīnam, raudzētajiem dzērieniem un starpproduktiem aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, ko aprēķina pēc akcīzes nodokļa likmes, kura ir spēkā ar 2026. gada 1. martu, un akcīzes nodokļa apmēru eiro, ko aprēķina pēc akcīzes nodokļa likmes, kura bija spēkā līdz 2026. gada 28. februārim.

28. Akcīzes nodokli **pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem** aprēķina, izmantojot formulu:

$$A = \frac{L}{100} \times V \times \frac{s}{100}, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa (EUR);

L – akcīzes nodokļa likme (eiro par 100 litriem absolūtā spirta);

V – alkoholiskā dzēriena tilpums (litros);

s – faktiskais spirta saturs (tilpumprocentos).

- 28.1. Akcīzes nodokļa starpību pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, ko aprēķina pēc akcīzes nodokļa likmes, kura ir spēkā ar 2026. gada 1. martu, un akcīzes nodokļa apmēru eiro, ko aprēķina pēc akcīzes nodokļa likmes, kura bija spēkā līdz 2026. gada 28. februārim.

V. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

29. "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" VID jāiesniedz elektroniskā veidā, izmantojot EDS.²⁹

30. Dokuments "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" EDS ir pieejams sadaļā "Dokumenti" – "Izveidot jaunu dokumentu" – "Akcīzes nodokļa dokumenti" – "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)".

²⁹ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15. panta pirmās daļas 3. punkts.

31. Atverot dokumentu, jāizvēlas:

- ✓ akcīzes nodokļa likmes maiņas datums un tam piesaistītais preču veids – "01.03.2026 Alkoholiskie dzērieni";
- ✓ nodokļa maksātāja veids – "Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm".

Inventarizācijas veikšanas datums un maksāšanas termiņš tiks ielasīts automātiski pēc likmes maiņas datuma un preču veida izvēles, nodokļa maksātāja licences tiks ielasītas automātiski pēc nodokļa maksātāja veida izvēles.

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

Pārbaudīt un saglabāt

Iesniegt

Dokumenta drukas versija

☐ Pirmreizējs dokuments

☐ Precizējums

01 Izvēlas:
01.03.2026 Alkoholiskie dzērieni

1. Periods

nodokļa likmes maiņas datums

01

01.03.2026 Alkoholiskie dzērieni

inventarizācijas veikšanas datums

→ 02

01.03.2026

maksāšanas termiņš

→ 03

14.04.2026

2. Ziņas par akcīzes nodokļa maksātāju

nodokļa maksātāja nosaukums

→ 04

nodokļa maksātāja reģistrācijas kods

→ 05

nodokļa maksātāja veids

06

Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm

nodokļa maksātāja licences

→ 07

Aizpildās automātiski

32. Pretī katram alkoholiskā dzēriena veidam jāievada inventarizācijas rezultātā konstatētais kopējais daudzums litros, pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem kopējais daudzums litros absolūtā spirta (turpmāk – a/s), un katram alkoholiskā dzēriena veidam jāievada aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa. **Iepriekš aizpildītie inventarizācijas saraksti un akcīzes nodokļa starpības aprēķina tabulas nav jāpievieno.**

Ievada inventarizācijas rezultātā konstatēto kopējo daudzumu litros, pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem litros a/s un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu

	Produkta veids	Vienotais nodokļu konts	Kopējais daudzums	Nodokļa starpības summa (EUR)
	1	2	3	4
08	Alus (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
09	Pārējie alkoholiskie dzērieni (a/s litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
10	Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu līdz 6 tilpum	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
11	Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu virs 6 tilpum	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
12	Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumpro	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
13	Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu no 15 tilpumproce	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
14	Vīns (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
			Kopā	0,00

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

➔

🔒

Pārbaudīt un saglabāt

▼

🖨️

Iesniegt

📄

Dokumenta drukas versija

➔

📄

Iesniegt

• Dokuments pārbaudīts un saglabāts.

15

33. Akcīzes nodokļa starpības kopējā summa jāsamaksā **vienotajā nodokļu kontā ar šādiem rekvizītiem:**

Konta numurs: LV33TREL1060000300000

Saņēmējs: Valsts budžets (VID)

Reģistrācijas Nr. 90000010008

Saņēmēja iestāde: Valsts kase

BIC kods: TRELLV22

Pielikumā: Akcīzes nodokļa aprēķina tabula alkoholisko dzērienu inventarizācijai 2026. gada 1. martā.

Kontaktpersonas VID Nodokļu pārvaldes Akcīzes daļā:

Ilze Staškēviča, tālrunis 67120141

Karīna Ķeire-Ērmāne, tālrunis 67120139

Daniela Rokalo, tālrunis 67120151

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 16.02.2026.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 16.02.2026.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt Valsts ieņēmumu dienesta [elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID".